

3. Keressük meg az $f(x, y) = x^2 - xy + y$ függvény abszolút szélsőértékeit az $x^2 \leq y \leq x + 2$ tartományon!

Megoldás: A tartomány egy korlátos, zárt halmaz, amit alulról az $y = x^2$, felülről az $y = x + 2$ görbe határol. A határoló görbék a $(-1, 1)$ és $(2, 4)$ pontban metszik egymást. Lehetséges szélsőérték helyek a tartomány belsejében az f lokális szélsőérték helyei, a határoló görbék belsejében az f feltételes lokális szélsőérték helyei, és a csúcsok. Minthogy egy korlátos zárt tartományon folytonos függvénynek mindenképpen van abszolút maximuma és minimuma, elég a szóba jövő kritikus pontokban összehasonlítani a függvényértéket (nem kell feltétlenül ellenőrizni a második deriváltas szélsőértékteszttel, hogy a megtalált kritikus pontok (ahol a derivált, illetve gradiens 0) lokális szélsőérték helyek-e).

$\nabla f(x, y) = (2x - y, -x + 1) = \mathbf{0}$ a $P_1(1, 2)$ -ben teljesül, és az benne is van a tartomány belsejében. Az $y = x^2$ ($-1 < x < 2$) határvonalon $g(x) := f(x, x^2) = 2x^2 - x^3$, $g'(x) = 4x - 3x^2 = 0$ a $P_2(0, 0)$ és $P_3(\frac{4}{3}, \frac{16}{9})$ pontokban (ezek a határvonal belső pontjai), viszont a $h(x) := f(x, x + 2) = -x + 2$ határvonalon nincs kritikus pont. Így a függvényértékeket a P_1, P_2, P_3 pontokban és az $A(-1, 1), B(2, 4)$ csúcsokban kell összehasonlítani. A függvényértékek itt $1, 0, \frac{32}{27}, 3$ és 0 , tehát a függvény maximuma 3 (az A pontban), a minimuma pedig 0 (a B és P_2 pontokban).